

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.II.757/2008/12.szám

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2009. év október hó 1. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A család büntette és más bűncselekmények miatt az I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt bűnügyben a II. rendű terhelt védői által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Hatvani Városi Bíróság 4.B.235/2004/121. számú ítéletét, valamint a Heves Megyei Bíróság Bf.144/2008/6. számú ítéletét a II. rendű terhelt tekintetében megváltoztatja.

A II. rendű terheltet az ellene 2 rendbeli - egy esetben kísérlet - nagyobb kárt okozó, üzletszerűen elkövetett család büntette (Btk. 318. § (1) bekezdés, (5) bekezdés b) pontja) miatt emelt vád alól felmenti.

A II. rendű terhelt terhére fennmaradó 3 rendbeli család büntette (Btk. 318. § (1) bekezdés, (5) bekezdés b) pontja) /tényállás XVI., XVII., XVIII. pont/; 5 rendbeli magánokirat-hamisítás vétsége (Btk. 276. § - egy esetben bűnsegéd Btk. 21. § (2) bekezdés /XVI./, 2 esetben tettes Btk. 20. § (1) bekezdés /XVIII., XIX./; 2 rendbeli közokirat-hamisítás büntette (Btk. 274. § (1) bekezdés c) pont, Btk. 21. § (1) bekezdés) /XVII., XVIII./ miatt a halmazati büntetésül kiszabott börtönbüntetést 1 (egy) év 2 (kettő) hónapra mérsékeli.

Egyebekben a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatokat hatályában fenntartja.

Ezen ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

I. A Hatvani Városi Bíróság a 2006. április hó 24. napján kihirdetett 4.B.235/2004/121. számú ítéletével a II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki 1 rendbeli nagyobb kárt okozó, üzletszerűen elkövetett csalás bűntettében; 2 rendbeli nagyobb kárt okozó, üzletszerűen - és részben folytatólagosan - elkövetett csalás bűntettében, mint társtettet; 1 rendbeli nagyobb kárt okozó, üzletszerűen elkövetett csalás bűntettének kísérletében, mint társtettet; 1 rendbeli nagyobb értékre, üzletszerűen elkövetett sikkasztás bűntettében; 2 rendbeli felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás bűntettében; 4 rendbeli - részben felbujtóként, részben bűnsegédként elkövetett - magánokirat-hamisítás vétségében.

Ezért őt a bíróság - halmazati büntetésül - 2 év 6 hónap börtönre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A felülvizsgálati indítvánnyal érintett a II. rendű terheltre megállapított tényállás lényege szerint:

(XVI. pont)

Az V. rendű és a II. rendű terheltek az V. rendű terhelt nevében 900 000 forintért megvásároltak - az autókereskedő kft.1 közreműködésével - egy Opel Combo típusú személygépkocsit. A vásárlásához az V. rendű terhelt a pénzügyintézet Rt.1-től 1 059 000 forint hitelt igényelt. A hitelügyintézés során az V. és a II. rendű terheltek a pénzügyintézetet megtévesztve, az autó sérült voltát elhallgatták, így annak tényleges vételárát jóval magasabb összegben megjelölve terjesztették elő a kérelmet. Az V. rendű terhelt üzletkötőként havi 110 000 forint rendszeres jövedelmet tüntetett fel. Az autókereskedő Kft.1 ügyvezetőjénél a hitelügyintézés céljából az I. rendű terhelt járt el, aki tudott arról, hogy az V. rendű terheltnek nincs munkahelye, ennek ellenére közreműködött a hamis adatokat tartalmazó papírok továbbításában.

Az V. rendű terhelt nevére megvásárolt járművet a II. rendű terhelt használta. A gépkocsival történt káreseményt a II. és V. rendű terheltek a biztosító felé bejelentették, a kárbejelentőt az V. rendű terhelt írta alá. A kártérítést az V. rendű terhelt nevében, a II. rendű terhelt vette fel. A gépkocsi kijavítására nem került sor.

A hitel felvételét követően a törlesztő részleteket az V. rendű és II. rendű terheltek nem fizették. A bank a szerződést felmondta, s megkezdte az intézkedést a gépkocsi visszavétele ügyében. A II. és V. rendű terheltek - annak érdekében, hogy a bank felé felhalmozott tartozásukat rendezzék - megállapodtak abban, hogy az V. rendű terhelt a személygépkocsi kulcsát átadja a pénzügyintézet képviselőjének, aki a járművet az V. rendű terhelt által megjelölt

helyről elvitte, majd értékesítette. Két hónap múlva az V. rendű terhelte a biztosítónál bejelentette, hogy a gépkocsit ellopták, és rendőrségi feljelentést is tett. A terheltek a biztosítási díjat már nem tudták felvenni, mert az V. rendű terhelte a rendőrségen felfedte, hogy ő adta át a gépkocsi kulcsát a pénzügyi intézet képviselőjének, aki a járművet értékesítés céljából elvitte.

A II. rendű és az V. rendű terheltek vagyon elleni bűncselekményével okozott 1 059 000 forint kárból 79 140 forint megtérült. Az V. rendű terhelte megegyezett a pénzügyi intézettel a tartozás részletekben történő megfizetésében, amelyet 2 hónapon át teljesített.

(XVII. pont)

Az eladó.1 egy általa korábban megvásárolt Opel Astra típusú totálkáros gépkocsit 600 000 forintért előbb az I. rendű, majd a II. rendű terheltek adta el változatlan állapotban. A II. rendű terhelte felajánlotta a VIII. rendű terheltek, hogy a gépkocsit 30 000 forintért - hitel felhasználásával vásárolja meg, - és írassa a saját nevére.

A II. rendű és a VIII. rendű terheltek - egy kft-n keresztül - a gépkocsi vételárának finanszírozása érdekében hamis tartalmú hitelkérelmet terjesztettek elő a Bank.1-nél. A hitelkérelemben a VIII. rendű terhelte - egy egyéni vállalkozó alkalmazottjának feltüntetve magát - havi nettó 110 000 forintos jövedelmet jelölt meg, és a gépkocsi értékét - tényleges műszaki állapotát eltitkolva 1 600 000 forintban jelölték meg.

A megállapodásnak megfelelően a VIII. rendű terhelte egy színlelt szerződéssel a gépkocsit megvásárolta, tulajdonjoga a nyilvántartásba bejegyzésre került. A Bank.1 a hamis okiratok alapján 1 120 000 forint kölcsönt nyújtott a VIII. rendű terheltek, amelyet a II. rendű terhelte vett fel, és azt a saját céljaira fordította.

A felvett hitel törlesztésére nem került sor, ezért a bank a szerződést felmondta, és a kocsit visszavette. A gépkocsi értéke a visszaadásakor 117 000 forint volt, így az okozott 1 120 000 forint kár részben megtérült.

(XVIII. pont)

A II. rendű terhelte kérésére a XII. rendű terhelte a saját nevében, hitel igénybe vételével megvásárolta az autókereskedő.2 kft-től egy Peugeot 306 XE típusú gépkocsit. Tulajdonjoga a nyilvántartásba bejegyzésre került. A jármű a szerződés megkötésekor olyan súlyosan sérült állapotban volt, hogy annak javítása gazdaságosan már nem volt elvégezhető. A II. rendű és XII. rendű terheltek az autó megvásárlásához a pénzügyi intézet.2 rt.-vel 2 000 000 forint összegre

lízingszerződést kötöttek. A lízingkérelemben a személygépkocsi vételárát - eltitkolva annak sérüléseit - 2 900 000 forintban jelölték meg. A munkahellyel nem rendelkező XII. rendű terhelt a hitelkérelemben azt állította, hogy árubeszerzőként, havi 110 000 forintos nettó jövedelemmel rendelkezik. A két terhelt a felvett banki hitelt saját céljaira fordította. A személygépkocsi havi 24 448 forintos törlesztő részleteit nem fizették, ezért a bank a kölcsönszerződést felmondta.

A vagyon elleni cselekménnyel okozott 2 000 000 forint kár a gépkocsi banknak történő leadásával részben megtérült.

(XIX. pont)

A II. rendű terhelt az eladó.1-től egy Peugeot 406 SV típusú sérült személygépkocsit az autókereskedő.3 kft-n keresztül 600 000 forintért megvásárolta. A II. rendű terhelt a gépkocsi vételárához szükséges pénzzel nem rendelkezett, ezért a hitelközvetítő.1 kft-n keresztül hitelkérelmet nyújtott be a pénzintézet.3 rt-hez, melyben azt állította, hogy egy kft-nél kőműves-gépkocsivezetőként havi nettó 137 000 forintot keres. A II. rendű terhelt hitelkérelmét a pénzintézet.3 rt. elutasította. Ezért a Bank.2 rt-hez nyújtott be ugyanazon valótlán adatokkal hitelkérelmet, amelyhez csatolt hamis adásvételi szerződésben a személygépkocsi vételárát 2 100 000 forintnak tüntette fel. A hamis hitelkérelem alapján a pénzintézet a II. rendű terhelt részére 1 470 000 forint hitelt biztosított. A II. rendű terhelt az autó sérüléseit később kijavította. A II. rendű terhelt a törlesztő részleteket utólag rendezte, így a banknak a kára megtérült.

E tényállás alapján az elsőfokú bíróság a II. rendű terhelt cselekményeit

1 rendbeli a Btk. 318. §-ának (1) bekezdésében meghatározott, az (5) bekezdésének b) pontja szerint minősülő és büntetendő nagyobb kárt okozó üzletszerűen elkövetett csalás büntettének (XIX.);

2 rendbeli a Btk. 318. §-ának (1) bekezdésében meghatározott, az (5) bekezdésének b) pontja szerint minősülő nagyobb kárt okozó, részben folytatólagosan, társtettesként, üzletszerűen elkövetett csalás büntettének (XVI; XVII; XVIII.);

1 rendbeli a Btk. 318. §-ának (1) bekezdésében meghatározott, az (5) bekezdésének b) pontja szerint minősülő és büntetendő társtettesként elkövetett csalás büntette kísérletének (XVI.);

1 rendbeli a Btk. 317. §-ának (1) bekezdésében meghatározott, az (5) bekezdésének b) pontja szerint minősülő és büntetendő sikkasztás büntettének (XVI.);

2 rendbeli a Btk. 274. §-a (1) bekezdésének c) pontja szerint minősülő és büntetendő felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntettének (XVII. és XVIII.);

4 rendbeli - részben felbujtóként, részben bűnsegédként elkövetett - a Btk. 276. §-ában meghatározott és eszerint minősülő magánokirat-hamisítás vétségének (XVI-XIX.) minősítette.

A Heves Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság a 2007. év május hó 30. napján megtartott nyilvános ülésen meghozott Bf.266/2006/26. számú ítéletével a Hatvani Városi Bíróság 4.B.235/2004/121. számú ítéletét a II. rendű terhelt büntetését kiszabó részében megváltoztatta, és a börtönbüntetést 2 évre enyhítette. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét a II. rendű terhelthez vonatkozó részében helybenhagyta.

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a 2008. év március hó 4. napján meghozott Bfv.I.713/2007/5. számú végzésével a másodfokon eljáró Heves Megyei Bíróság Bf.266/2006/26. számú ítéletét a II. rendű terhelthez vonatkozó részében hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította.

A hatályon kívül helyezés folytán megismételt másodfokú eljárásban a Heves Megyei Bíróság a 2008. év június hó 6. napján meghozott és 2008. év június hó 17. napján kihirdetett Bf.144/2008/6. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a II. rendű terhelthez vonatkozó részében megváltoztatta.

A II. rendű terhelt bűnösségét további csalás bűntettének kísérletében (Btk. 318. § (1) bekezdés, (5) bekezdés b) pont - XIX. tényállás) és magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276. § - XIX. tényállás) is megállapította.

A családi cselekményeknél a folytatólagosság megállapítását mellőzte, ugyanakkor megállapította, hogy a különböző pénzintézetekre figyelemmel családi cselekményei 3 rendbelinek minősülnek.

Megállapította, hogy a XVII. és a XVIII. tényállási pontban megjelölt családi cselekményeket a II. rendű terhelt felbujtóként követte el.

A II. rendű terhelthez a nagyobb értékre, üzletszerűen elkövetett sikkasztás büntette miatt emelt vád alól felmentette (XVI. tényállási pont).

A II. rendű terhelttel szemben kiszabott főbüntetés tartamát 1 év 6 hónapra enyhítette, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét a II. rendű terhelt vonatkozásában helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a tényállást az iratok tartalma alapján kiegészítette. Megállapította, hogy a XVI. tényállási pontban megjelölt cselekmény sértettje: a pénzintézet.1 zrt. A bűncselekménnyel okozott kár - figyelemmel arra, hogy azt az V. rendű terhelt teljes egészében kifizette - megtérült.

A XVII. tényállási pontban megjelölt cselekmény sértettje a Bank.1 rt.

A XVIII. tényállásban a vagyon elleni cselekménnyel okozott 2 000 000 forint kárból 800 000 forint a sérült gépkocsi lefoglalásával megtérült.

A XIX. tényállási pontban írt cselekménynél a II. rendű terhelt a pénzügyintézet 3 rt-hez 1 600 000 forintba nyújtotta be hiteligényét.

A Bank.2 Rt-től felvett hitelösszegeből - azt folyamatosan fizetve - a II. rendű terhelt összesen 820 308 forintot fizetett meg. A gépjárművet a Bank.2 Rt. hozzájárulásával értékesítette, ekkor a banknak 990 365 forinttal tartozott.

A másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság egy cselekmény kivételével a megállapított tényállásból okszerűen vont le következtetést a II. rendű terhelt bűnösségére.

A XVI. tényállási pontban megjelölt cselekménynél hiányoznak a vádirati tényállásból is, de az ítéleti tényállásból is azok a lényeges tények, amelyek a sikkasztás büntette megállapítását megalapoznák. A másodfokú bíróság határozatában kifejtette, hogy a sikkasztás törvényi tényállási elemei a II. rendű terheltet illetően a tényállásból nem követhetők nyomon, ezért őt a nagyobb értékre, üzletszerűen elkövetett sikkasztás büntette miatt emelt vád alól bűncselekmény hiányában felmentette.

A másodfokú bíróságnak a II. rendű terhelt csalási cselekményeivel (XVI.-XIX. tényállási pont) összefüggő álláspontja szerint, amennyiben az elkövető az általa megszerezni kívánt hitelösszeget csalárd módon akként szerzi meg, hogy a folyósítás feltételeihez szükséges valótlan adatok fennállását igazolja, a hitel, illetve a kölcsönnyújtás feltételeinek fennállása tekintetében téveszti meg a hitelintézetet. Ezen jogtalan haszonszerzési célú tévedésbe ejtés következménye, hogy részére az igényelt pénzösszeget kiutalva csökkenti a hitelintézet vagyont. Ezzel az elkövető a csalás törvényi tényállásának valamennyi elemét megvalósítja. Ilyen esetben annak vizsgálata, hogy az elkövetőnek volt-e lehetősége, illetőleg szándéka az igényelt hitelösszeg visszafizetésére, a büntetés kiszabása körében vizsgálandó körülmény (Legfelsőbb Bíróság 2001/161. számú jogesetet).

II. A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a II. rendű terhelt védői nyújtottak be a Be. 416. § (1) bekezdés a) és b) pontjaira alapított felülvizsgálati indítványt, amelyben sérelmezték, hogy a hatályon kívül helyezés folytán megismételt másodfokú eljárásban a Heves Megyei Bíróság nem tett eleget a

Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálati eljárásban meghozott végzésében előírt kötelezettségeknek. Nem folytatta le az elsőfokú ítélet megalapozatlanságának kiküszöböléséhez szükséges bizonyítási eljárást.

Az indítvány szerint a másodfokú bíróság anyagi jogszabályt sértett, amikor nem biztosított jogorvoslati lehetőséget annak ellenére, hogy a II. rendű terhelt bűnösségét egy olyan bűncselekményben is megállapította, amelyet az elsőfokú bíróság nem rótt a terhére. Végül a másodfellebbezési jog megvonását is kifogásolták.

Végül a védők utaltak arra is, hogy az eljáró bíróságok a büntetés kiszabása körében megsértették a belső arányosság követelményét akkor, amikor a II. rendű terhelttel szemben súlyosabb büntetést szabtak ki, mint az ügy I. rendű terheltjével szemben.

Mindezekre figyelemmel a védők elsődlegesen a megtámadott határozatok megváltoztatását, a II. rendű terheltnek a tényállás XIX. pontjában írt csalási bűncselekmények vádja alóli felmentését, és a kiszabott büntetés enyhítését indítványozták. Másodlagosan az első- és a másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására kötelezését kérték.

A Legfőbb Ügyészség a BF.2026/2008. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt - a tényállást támadó, a harmadfokú eljárásnak utat nem adó, valójában eljárásjogi szabálysértést sérelmező részében - a törvényben kizártnak ítélte. Tévesnek tartotta az indítványnak a másodfokú eljárásban a terhelt terhére megállapított további bűncselekményben történt marasztalást sérelmező álláspontját.

Alaposnak ítélte a felülvizsgálati indítvány anyagi jogi szabálysértésre hivatkozását, a tényállás XIX. pontjában a II. rendű terhelt terhére megállapított 2 rendbeli - egy esetben kísérlet - nagyobb kárt okozó, üzletszerűen elkövetett csalás büntetében.

Indítványozta, hogy a Legfelsőbb Bíróság a Hatvani Városi Bíróság 4.B.235/2004/121. számú ítéletét, valamint a Heves Megyei Bíróság Bf.144/2008/6. számú ítéletét változtassa meg. a II. rendű terheltet az ellene 2 rendbeli nagyobb kárt okozó üzletszerűen elkövetett csalás büntette -, melyből egy eset kísérlet - miatt emelt vád alól mentse fel és a kiszabott fő- és mellékbüntetést enyhítse.

A nyilvános ülésen a védő a felülvizsgálati indítványát a II. rendű terhelt bűncselekmény hiányában történő felmentésre irányulóan fenntartotta.

A Legfőbb Ügyészség a nyilvános ülésen jelen volt képviselője az írásbeli nyilatkozattal egyezően szólalt fel.

III. A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítványt részben - a tényállás XIX. pontjában elbírált csalási cselekményekkel kapcsolatos büntetőjogi okfejtését, illetve a Legfőbb Ügyészség indítványát alaposnak találta.

A Be. 423. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ítéletben megállapított tényállás az irányadó, ez a tényállás nem támadható. A felülvizsgálati indítványnak a megismételt másodfokú bírósági eljárásban a tényállás mikénti megállapítását sérelmező része a törvényben kizárt.

Téves a felülvizsgálati indítványnak a másodfellebbezési jog törvényt sértő megvonására történő hivatkozása.

A Be. 386. § (1) bekezdés a) pontja szerint a másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz, ha a másodfokú bíróság a büntetőjog szabályainak megsértésével olyan vádlott bűnösségét állapította meg, illetőleg olyan vádlott kényszergyógykezelését rendelte el, akit az elsőfokú bíróság felmentett, vagy vele szemben az eljárást megszüntette. Az adott esetben az elsőfokú bíróság ítéletében - a vádban is szereplő tényeket rögzítette. Felmentő vagy eljárást megszüntető rendelkezés hiányában a Be. 354. §-ában írt súlyosítási tilalom megsértése szóba sem jöhet.

A felülvizsgálati eljárásban irányadó ítéleti tényállás szerint a II. rendű terhelt a gépkocsi megvásárlásához szükséges kölcsönt igénylő adatlapon a munkahelyét illetően valótlan adatokat szolgáltatott, illetve ahhoz - a gépkocsi sérülését leplezve - részben hamis tartalmú adásvételi szerződést csatolt.

A Btk. 318. §-ának (1) bekezdése szerint csalást követ el, aki jogtalan haszonszerzés végett mást tévedésbe ejt, vagy tévedésben tart és ezzel kárt okoz.

A csalás elkövetési magatartása a tévedésbe ejtés vagy a tévedésben tartás. A Btk. 318. §-ának (1) bekezdésében meghatározott bűncselekmény megvalósulásához az elkövetői szándéknak át kell fognia a törvényi tényállás valamennyi elemét. A csalás valójában tévedésből eredő vagyoni károsodás előidézése. A jogtalan haszonszerzés egyenes szándékot feltételező célzatán túl, a szándéknak legalább eshetőleges formájában, a törvényi tényállás szerinti eredményre, azaz a károkozásra kell irányulnia. A megtévesztésnek nem kell kiterjednie a jogügylet egészére, csak az szükséges, hogy a jogügylet olyan elemeit fogja át, amelyek a károkozással okozati összefüggésben állnak. A tévedésbe ejtés, illetve a tévedésben tartás és a vagyoni kár között az okozati

összefüggés fennáll, ha a kár a megtévesztett személy magatartásának következménye.

A csalás védett jogi tárgya a tulajdon, illetve az abból folyó vagyoni jogosítványok zavartalan gyakorlásához fűződő társadalmi érdek. A jogtárgy sértést a csalás tényállásában a károkozás jeleníti meg. A csalás tényállása akkor teljes, ha az eredmény, (a Btk. 137. §-ának 5. pontjában írtaknak megfelelő) kár bekövetkezik.

Ha az adós a hitelnyújtás feltételei tekintetében megtéveszti a hitelezőt, de a kölcsönt vissza kívánja fizetni és erre képes, akkor a kölcsön visszafizetésének elmaradása nem tekinthető kárnak, mert nem haladja meg a piaci alapú hitelezés üzleti kockázatát. A kár bekövetkezése hiányában csalás megállapítására nincs lehetőség.

Az ügyben eljáró másodfokú bíróság határozatában tévesen hivatkozott a BH. 2001/160. számú eseti döntésre. Ebben a döntésben ugyanis nem piaci alapú hitel nyújtásával összefüggésben állapították meg az eljáró bíróságok a csalás elkövetését.

Az irányadó tényállás szerint a II. rendű terhelt a felvett hitelt folyamatosan törlesztette, a személygépkocsit pedig a Bank.2 Rt. hozzájárulásával, a hitel megfizetésének átvállalásával értékesítette.

Az eljáró bíróságok tévesen jutottak arra a következtetésre, hogy a II. rendű terhelt szándéka a hitelnyújtás iránti kérelmek benyújtásakor a pénzügyintézet.3 rt., illetve a Bank.2 Rt. megkárosítására irányult. A pénzügyintézetek hitel elnyerése érdekében történt megtévesztése, illetve annak megkísérlése - kár okozására irányuló szándék hiányában - nem értékelhető csalásként.

Nem állapítható meg a csalás (Btk. 318. §) bűncselekményében a bűnössége annak a terheltnek, akinek a kölcsön felvételekor szándékában áll a kölcsön visszafizetése, és ennek reális lehetősége is adott, de a hitel megszerzése érdekében a piaci alapú kölcsön folyósításának feltételei tekintetében a hitelintézetet tévedésbe ejti és a pénzügyi intézmény e megtévesztése folytán folyósítja részére az igényelt kölcsönt (3/2009. BJE).

A hitelintézet megtévesztésével megszerzett pénzkölcsön rendszeres törlesztése, illetve visszafizetése általában a visszafizetési szándék komolyságára és a károkozási szándék hiányába utal.

A piaci feltételekkel folyósított hitelezés körében a pénzügyintézetet fogalmilag nem érheti kár, ha az általa folyósított pénzkölcsön a járulékaival együtt visszafizetésre kerül. A kölcsön rendeltetéséből következik ugyanis, hogy a kölcsönt nyújtó aktív vagyonában a kölcsönösszegnek megfelelő időleges (a futamidő lejártáig tartó) értékcsökkenés következik be, amely véglegessé - büntetőjogi értelemben vett kárrá - csak azáltal válhat, ha a

kölcsönt egészben vagy részben nem fizetik vissza. Amennyiben a kölcsön igénylésekor, illetőleg folyósításakor a visszafizetés reális lehetősége és szándéka a kölcsönt felvevő részéről megállapítható, a károkozási szándék akkor sem áll fenn, ha a kölcsönigénylés során a bankot megtévesztették, s enélkül a kölcsönt nem folyósította volna.

Ezzel szemben, ha az elkövető visszafizetési szándék nélkül, a pénzintézet megtévesztésével vesz fel kölcsönt, a kölcsön összegének kiutalásával a hitelintézet vagyonában beállott értékcsökkenés véglegessé válik, tehát a kár bekövetkezik, a csalás bűncselekménye már ekkor és nem a futamidő végén válik befejezetté.

A II. rendű terhelt cselekményét a fent kifejtettek szerint vizsgálva nem kétséges, hogy a hitelintézet megtévesztésével megszerzett, illetve megszerezni kívánt pénzkölcsön rendszeres törlesztése, a visszafizetési szándék komolysága pedig a károkozási szándék hiányára utal. Az eljáró bíróságok a II. rendű terhelt bűnösségét a 2 rendbeli (egy esetben kísérlet) nagyobb kárt okozó, üzletszerűen elkövetett csalás bűntettében a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapították meg.

A Legfelsőbb Bíróság mindezekre figyelemmel a jogerős ügydöntő határozatot a Be. 427. § (1) bekezdése a) pontja alapján megváltoztatta és maga hozott a törvénynek megfelelő határozatot. A II. rendű terheltet az ellene 2 rendbeli - egy esetben kísérlet -, nagyobb kárt okozó, üzletszerűen elkövetett csalás bűntette miatt emelt vád alól a Be. 6. §-a (3) bekezdés a) pontjának I. fordulata és a 331. §-ának (1) bekezdése alapján felmentette.

A bűnösségi kör szűkülésére tekintettel a II. rendű terhelt terhére fennmaradó bűncselekmények miatt halmazati büntetésül kiszabott börtönbüntetést 1 év 2 hónapra mérsékelte. Egyebekben a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatokat a II. rendű terheltre vonatkozóan hatályában fenntartotta.

Az ítélet ellen a Be. 3. § (4) bekezdése szerint fellebbezésnek, a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja értelmében felülvizsgálatnak nincs helye. A Be. 418. § (3) bekezdése akként rendelkezik, hogy minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 416. § (1) bekezdés e) vagy g) pontján alapul.

Budapest, 2009. év október hó 1. napján

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Csere Katalin s.k.
előadó bíró, Dr. Schäfer Annamária s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bíróági ügyintéző
Kné